

▲ Петер Пеллегріні (на фото вправо) та Володимир Гройсман дали прес-конференцію для ЗМІ.

16 квітня ц.р. в Словаччині з робочим візитом перебував Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман.

У ході візиту відбулася зустріч з Прем'єр-міністром СР Петром Пеллегріні, під час якої сторони обговорили торговельно-економічне співробітництво між двома країнами, а також ситуацію на сході України та в Криму.

Словацька сторона запевнила в підтримці територіальної цілісності та суверенітету України, сприянню інтеграції України до Європейського Союзу та НАТО.

▲ На фото: приматорка міста Свидник Марцела Іванчова та директор СНМ – МУК Ярослав Джоганич.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман відвідав Словаччину

▲ Під час робочої зустрічі прем'єр-міністрів Словачької Республіки та України.

Главами Урядів України та Словаччини було підписано двосторонні угоди, зокрема, Угоду між Україною та СР про внесення змін до Угоди між Україною та СР про місцевий прикордонний рух від 30 травня 2008 року та Декларацію про наміри укласти угоду для встановлення умов використання визначеної частини повітряного простору Словацької Республіки для обслуговування повітряного руху українським провайдером «Украероур» в міжнародному аеропорту «Ужгород».

Зустріч з Прем'єр-міністром України

16 квітня 2019 року в рамках офіційного візиту Словацької Республіки Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман зустрівся в Братиславі з представниками української громади

Володимир Гройсман навів, що українська діаспора у світі досить численна і Україна має інтерес утримувати з нею контакти і допомагати їй в рамках державної програми співпраці

ськими організаціями, спрямованої на збереження національної самобутності та сприяння задоволенню національно-культурних і мовних потреб закордонних українців, використання потенціалу української діаспори для формування позитивного іміджу України у світі.

П. Боґдан та І. Яцканин інформували урядову делегацію України про сучасний стан українського автохтонного населення в області культури, шкільництва та видавничої справи. Наголосили на потребі відновлення діяльності консульської установи України в Пряшеві. П. Боґдан акцентував, зокрема, на потребі забезпечення ходу Словацько-українського культурного та інформаційного центру у Пряшеві, як єдиної такого роду установи в Словаччині, і передав Прем'єр-міністру України В. Гройсману листа, в якому детальніше розведено актуальну ситуацію та проблеми русинів-українців Словаччини.

-пб-

▲ Володимир Гройсман зустрівся з представниками української національної меншини Словаччини.

Словаччини. В складі урядової делегації України у зустрічі брали участь також Віце-прем'єр-міністр України В'ячеслав Кириленко, Міністри Олександр Саєнко та Андрій Рева, Посол України в СР Юрій Мушка та інші, українську громаду представляли виконуючий обов'язки голови Центральної ради Союзу русинів-українців СР Павло Боґдан, заступник голови ЦР СРУСР Віктор Бандурчин, голова Спільки українських письменників Словаччини Іван Яцканин, голова Словацько-українського товариства Антон Новак та інші.

із закордонними українцями на період до 2020 року. Метою програми є передусім підвищення ефективності співпраці органів виконавчої влади із закордонними українцями та їх громад-

58 Фестиваль драми і художнього слова ім. Олександра Духновича 20. – 21. 05. 2019 • ПРЯШІВ

54 Фестиваль фольклору русинів-українців Словаччини 01. – 02. 06. 2019 • КАМІЙОНКА

65 Свято культури русинів-українців Словаччини 14. – 16. 06. 2019 • СВИДНИК

Великдень на дворі і писанка на столі

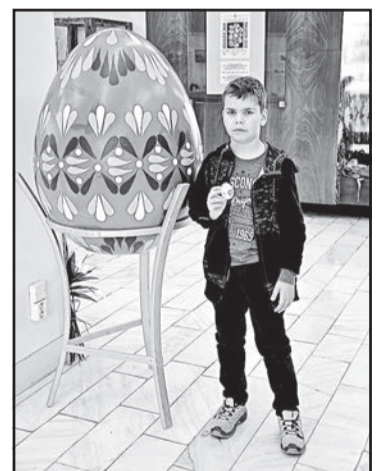
Майже за два тижні до Великодня, 9 квітня 2019 р. директор СНМ – Музею української культури у Свиднику Ярослав Джоганич відкрив 20-й річник виставки великодніх писанок. Присутніх на вернісажі учасників та відвідувачів привітала також приматорка міста Свидник Марцела Іванчова. На початку програми з музично-фольклорним віночком веснянок (гайвок) та великодніх звичаїв виступила жіноча співацька група **СВИДНИЧАНКА**.

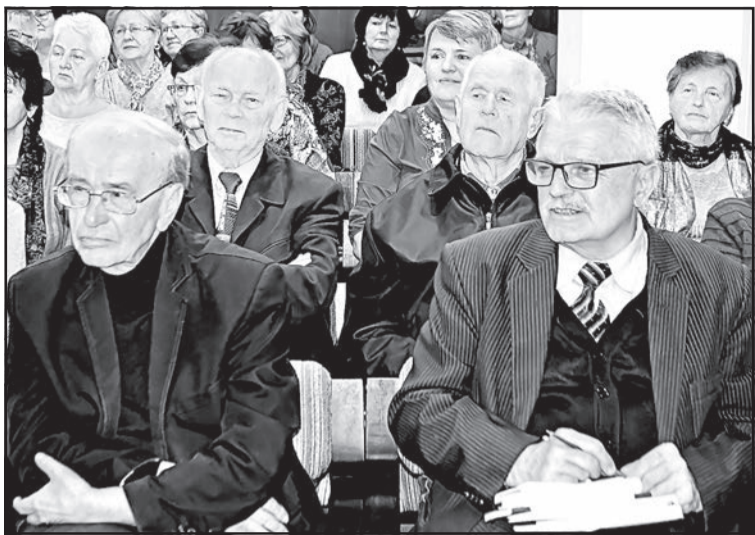
Традиція малювання чи прикрашання яєць перед Пасхою ще і сьогодні поширена на теренах Східної Словаччини. На виставці 28 писанкарів/писанкарів експонують близько 400 великодніх писанок, створених різними техніками. Кожен з майстрів опирається на багатий орнаментальний фонд регіону, з якого походить і творчо його розвиває. На відкритті виставки зразки своєї майстерності представили Любов Балащак з Бардієва, Марія Кравець зі Свидника та Їтка Щерба з Ладомірової, яка, крім писанок, також займається живописом гарячим воском – енкаустикою. Її картини, створені цією технікою, а також вишивка з колекції Марії Сополіги з Нижнього Верлиха влучно доповнюють на виставці яскравість орнаментів писанок.

Приємною несподіванкою для малих і дорослих відвідувачів та водночас великодньою декорацією приміщень музею стала найбільша у Свиднику, висотою в один метр писанка і кролик. Ці предмети декору подарував музею пан Віктор Яковенко з Полтави на Україні, а місцеві художники з Свидницької Палети постарались про їх розпис. Сердечно всім за це дякуємо. Водночас, користуючись нагодою, висловлюємо щирі подяку всім писанкаркам/писанкарям за участь у цій події, за збереження та розвиток нашої найдавнішої та унікальної традиції.

Виставка триватиме до 31 травня 2019 року. Запрошуємо Вас сердечно!

Список учасників виставки:
Алена Баб'як, Свидник
Марія Бабей, Свидник
Марія Блянд, Ленартів
Любов Балащак, Бардіїв
Анна Цимбалак, Бардіїв
Людмила Фекур, Словенська Кайня
Галина Федорко, Свидник
Маргіта Яцканин, Свидник
Кветослава Єнча, Сорочин,
Софія Кошар, Требішов
Марія Кравець, Свидник
Ярмила Латта, Стацин
Алена Ловінґер, Мальців
Віра Мікулик, Вишній Верлих
Івана Юрек, Свидник
Анна Мирилович, Снина
Віра Обрин, Вехець
Андрій Оліяр, Нижня Писана
Дарина Оліяр, Нижня Писана
Моніка Пальовчик, Снина
Алена Пелех, Раковець над Ондавою
Катерина Сива, Гуменне
Анна Сливка, Вислава
Божена Шелепець, Свидник
Емілія Шелепець, Снина
Михайло Шелепець, Снина
Їтка Щерба, Ладомірова
Людмила РАЖИНА, СНМ-МУК.

▲ Свидник, 12 квітня 2019 р. На фото поет Василь Густі (вправо) разом з українським письменником Словаччини Міланом Бобаком.

Поезія не знає кордонів

Актовий зал Музею української культури у Свиднику наповнився 12 квітня цього року до останнього місця. Він

▲ Модератор і читець-декламатор пані Ольга Урам.

належав поезії закарпатського українського письменника **Василя Густі**. У Свидник він приїхав не один, але разом зі співаком, народним артистом України **Петром Матієм**.

▲ Народний артист України Петро Матій уважно прислуховується до поезії свого земляка.

У літературно-музичній програмі звучала поезія В. Густі у виконанні декламаторок Клубу художнього слова у Свиднику, якого таким «двигуном» є пані **Ольга Урам**, яка підготувала цю поетичну композицію, а доповнювали її пісні на слова поета у виконанні П. Матія.

Василь Густі – автор майже тридцяти книжок (збірки поезії, есе, спогади, оповідки, нариси, переклади). Під час його головування Закарпатською

організацією Національної спілки письменників України спільчанське життя насправді набуло «другого дихання», а це стосується також співпраці зі Спілкою українських письменників Словаччини. Був це саме він, хто ініціював виникнення міжнародного літературного фестивалю «Карпатська ватра», в якому регулярно беруть участь і українські письменники Словаччини.

Щире і безпосереднє. Так можна характеризувати відношення Василя Густі до Словаччини. Ще у 1982 році у співпраці ужгородського видавництва «Карпати» та Східнославацького видавництва у Кошицях виходить збірник поезії «Відкритий дім», у якому є і твори словацьких поетів Я. Нагайди та Г. Бацігалової у перекладі В. Густі. Співпраця згаданих видавництв не зупинялась. Результатом була ним упорядкована антологія закарпатських авторів «Сонце над Карпатами», яка у перекладі на словацьку мову вийшла у 1985 р. У 2014 році у видавництві «TIMPANI» виходить збірка поезії словацького поета Йозефа Лайкерта «Дотики душі». Цього ж самого року в ужгородському Поліграфцентрі «Ліра» появилася твір словацького прозаїка В. Став'ярського «Брудні черевик». Автор обох перекладів – Василь Густі. Ще слід нагадати, що у 2013 році у видавництві «Карпати» появилася його лірична драма «Зоря Біловежі», в якій наблизив нелегкий період у біографії О. Духновича.

Під час зустрічі з поезією В. Густі неодноразово прозвучало, що поетичне слово не знає кордонів. Які кордони?! Адже поезія В. Густі звучала нашою рідною українською мовою!

Іван ЯЦКАНИН.

▲ У їхній інтерпретації звучала поезія Василя Густі.

З приходом весни голосніше звучать струни сердець, зокрема жіночих. «Ліричним дотиком пензля» передана на полотні життя вічна тема кохання, тема жінки мов бурі, яку «...не вдасться покохати», тема про те, що «...щастя не оминеш» і що «у нас з тобою, здається, одна душа». Такі теми та й поезія мислителя, правозахисника Василя Стуса, митця поетичного мислення Василя Густі, Івана Драча, поезія незнайомого автора,

У Бардієві відбувся огляд з художнього читання жінок «СТРУНИ СЕРЦЯ ІРИНИ НЕВИЦЬКОЇ»

завжди присутня у «Струнах серця» поезія Тараса Шевченка і твір Богдана-Ігоря Антоновича та й власна творчість жінок були змістом ХХІХ конкурсного огляду з художнього читання жінок-декламаторок «Струни серця Ірини Невицької», який проходив в залі Горношариського освітнього осередку в Бардієві у суботу, 13 квітня 2019 р.

Головний організатор акції – Центральна рада Союзу русинів-українців СР, яку представляв виконуючий обов'язки голови Павло Богдан, співорганізатори: Горношариський освітній осередок, присутня працівниця

в обрядовому залі міста Бардієв, де їх привітала голова Окружної організації Унії жінок Словаччини Єва Кучова.

У галапрограмі, що проходила від 15.00, голова комісії, яка оцінювала художнє виконання декламаторок – Йолана Марушак та члени Евеліна Гвань і Марія Белей передали жінкам і гостям дипломи та речові нагороди.

В цьогорічному огляді брало участь загалом 17 жінок: Алевтина Словенка, студентка Пряшівського університету Анна Химинець, студентка Пряшівського університету Наталія Цап, студентка Пряшівського університету

звучала пісня – подяка жінкам за їхнє чудове виконання творів. Оперний співак, заслужений діяч мистецтв України Василь Грицак з Братислави

▲ Виступає Анна Ванько.

Марія Гарняк, Регіональна рада СРУСР в Бардієві в особі голови Миколи Деніса, Спілка українських письменників Словаччини, від імені якої привітала жінок голова Іван Яцканин, Окружна організація Унії жінок Словаччини, представлені головою Евою Кучовою та її заступником Марією Гмітер, подбали про приємне середовище, комфорт виступаючих і гостей.

Щорічно огляд «Струни серця Ірини Невицької» збагачують гості із Закарпаття. На цей раз це були студентки Ужгородського коледжу культури та мистецтв, що їх до огляду підготувала викладач Оксана Шип, яка в попередніх роках й сама виступала на огляді, а гостем огляду була і представник Департаменту культури Закарпатської обласної адміністрації Надія Токарчик.

Художні твори були виконані з великим почуттям потреби передати власні переживання, власне думання, на власних струнах серця розколювати думки автора і поділитись ними зі слухачами. Хвилюючим було слухати найстарших учасниць огляду Ольги Урам (84 р., Свидник) і Ольги Грицак (86 р., Братислава).

Приємні хвилини обіднього часу присутні жінки, організатори та гості провели під час святкового акту прийому

Галина Галчик, Нижня Ядлова Оксана Хавко, Свидник Людмила Ражина, Свидник Ольга Грицак, Братислава Анна Ванько, Грабівчик Марія Хомова, Ряшів Ірина Сухарева, студентка Пряшівського університету Ніна Загурак, Сабинів Люба Бахур, Свидник Гості: Катерина Глюдзик Анастасія Манзулич Віталіна Баник Яніна Банга

Після оцінки жінок, які виступали в огляді, в залі про-

дарував жінкам пісню «Чорні брови», що було неочікуваним сюрпризом для всіх, що провели в Бардієві день, повний поезії. Почалась галапрограма. В ній присутня публіка прослухала кращих декламаторок, гостей з України, а завершила програму група виконавців музично-драматичного монтажу під назвою «Бути жінкою» за текстами Василя Стуса в складі: автор і режисер Евеліна Гвань, Анна Ванько, Людмила Ражина, Яна Адамишин та Івета Космач. Завершальна пісня монтажу схвилювала, звела до спільного співу майже всіх присутніх в залі.

Естафету «Струн серця Ірини Невицької» передав голова Регіональної ради СРУСР Микола Деніс до Пряшева, де наступного року відбудеться ювілейний ХХХ річник цієї жіночої поетичної імпрези, якою розпочинаються щорічні програми Союзу русинів-українців СР, образно кажучи, починається нова весна в його роботі.

Єва ОЛЕАР,
Жіноча комісія ЦР СРУСР.

Народ скаже – як зав'яже

Має грошей, як сміття (або: трісок, половы).

Має пінязей, як на долони волуїса.

Не гриють ня його пінязі.

Наперед слуга служить, аж так пан платить.

Не сорокай, не сорокай, але грошы давай!

Не жычай пінязі, та буде лем еден гнів, а як пожычїш – будуть два.

Шо-сь са задумав, же я пінязей не маю? Чекай, дасть бог, же і ты не будеш мати!

У нього пінязей, як у жыда пацят.

Хто грошы тискать, тому лискать.

Я пінязі не зберам по дразі!

Персональна виставка закарпатської майстрині

У передвеликодній час, 9 квітня 2019 р. у Словацько-українському культурному та інформаційному центрі в Пряшеві відбулось відкриття персональної виставки народної майстрині, члена Національної спілки Народних майстрів України – Ольги Ловги.

На виставці представлено більше 100 великодніх яєць, виконаних у різних техніках, великодні серветки, різноманітні квіти, оформлені у вази і кошики. Тут же були показані прикраси, виготовлені в народному стилі, а саме селянки, кризи, гердани, які носили в давнину. Такі прикраси, як вважають, мають інформаційну і захисну функцію.

Відкрили виставку виконуючий обов'язки голови Центральної ради Союзу русинів-українців Словацької Республіки Павло Богдан, голова громадського об'єднання «Мельпомена» Любов Оленчук (Ужгород) та директор Іршавського міського центру

позашкільної освіти – Юрій Буряс. Присутнім на виставці був також Іван Тужеляк, який в сучасному допомагає

▲ Гості з України (зліва): Ольга Ловга, Юрій Бурас, Любов Оленчук.

організувати виступи закарпатських колективів на різних концертах у Словаччині.

Ольга Ловга також провела майстер-клас (workshop) для учнів Гімназії імені Т. Г. Шевченка в Пряшеві.

У художній програмі по-

пулярні закарпатські народні і сучасні українські пісні заспівав студент Гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету Валентин Маліков.

Виставку організували Іршавський міський центр позашкільної освіти у співпраці

з Департаментом культури Закарпатської обласної адміністрації та громадським об'єднанням «Мельпомена».

Виставка відкрита до середини травня.

-мі-

▲ Таїни писанкарства дуже цікаві для найменших.

▲ Віночок закарпатських народних пісень заспівав Валентин Маліков.

Без народної творчості і традицій не було б сучасності (1)

Наше традиційне народне русинство завжди було носієм українства. З глибини віків принесло у наш час справжні перлини народної творчості, серед них пісні «Ой, Дунаю, чому смутен течеш» чи «Коли мурували Білу Маковицю», які є прекрасними зразками української мови. На відміну від народного, сучасне русинство поставило перед собою явні політичні цілі, які травматизують населення і які виходять далеко за межі Словаччини.

Нашим попередниками і сучасним дослідникам вдалось розкрити багато таких перлин, якими можемо гордитись і які знайшли своє місце в ре-

потребах. Керував хорами талановитий музикант І. Шаш. Під його керівництвом хори досягли високого художнього рівня і рахувались одними з кращих хорів у Східній Угорщині.

На початку двадцятих років ХХ століття об'єднанням хором духовної та учительської семінарії керував М. Петрик. Потім диригентом хору духовної семінарії був Є. Седлак. Хор і надалі зіставав церковним. В учи-

пертуарі самодіяльних і професійних колективів. В далекому 1965 році в Пряшеві побачила світло світу книжка «Народ співає» колективу авторів – Олександр Любимов (12.9.1898 – 8.12.1976), Володимир Любимов (26.4.1934 – 21.5.2013), Юрій Цимбора (6.6.1919 – 1.10.1989), Юрій Баца (нар. 13.5.1932 р. в Кечківцях), яка підбиває досягнення колективів народної художньої творчості в історичному розвитку і розкриває їх діяльність як цінне джерело і живильну базу всенародного Свята культури у Свиднику та підсумовує його за перших десять років його існування. Недарма один з чільних пред-

тельській семінарії керівником хору став І. Кізак. Він – відомий педагог, автор підручників і догоричний інспектор, був теж талановитим музикантом, теоретично настільки підготовленим, що записував пісні, обробляв їх для хору і диригував хором. До репертуару хору І. Кізак увів світські пісні і українські, російські, словацькі і чеські і публічно виступав з концертом виключно світських пісень. І. Кізак робив обробки також місцевих народних пісень (наприклад, пісня «Моя мама мі гварила» користалась великим успіхом.

Потрібно відмітити, що у хорі в той час співав Олексій Сухий, музичні здібності якого були помічені Кізак, і тому Кізак довіряв йому диригувати хором.

Після І. Кізак хором керував дуже талановитий музикант П. Петрик. Він йшов по слідах Кізак, культивував світські пісні і давав концерти не тільки у Пряшеві, але й у всій області. Концерти його хору проходили з великим успіхом і мали на той час велике культурно-освітнє значення. Пізніше хором учи-

ставників культурно-національного життя нашого населення Василь Капішовський міг з гордістю констатувати: «Якщо в 1955 році на українських селах працювало лише 52 колективи НХС, то в цьому році (1964 р. – прим. редакції) нараховуємо їх 237, з яких сорок найкращих візьме участь в ювілейному X Святі.

Оскільки ряд відомостей в плінні років поволі відходять у забуття, з нагоди 65 Свята культури русинів-українців Словаччини пригадаймо собі хоча б деякі найосновніші факти. Тож полистаймо по жовтілі сторінки книжки «Народ співає».

Редакція.

тельської семінарії диригував М. Кізак.

Учительська семінарія стала розсадником хорового співу. Частково тому, що учні вчилися грі на скрипці і співу, а більше тому, що самі співали у хорі були зацікавлені хоровим співом і перейняли досвід праці з хором.

Диригентами усіх хорів, які набули значного поширення, були учителі.

До нас дійшли відомості про те, що у Старій Любовні вже в дев'яності роки працював хор, про який точних відомостей не вдалось дістати.

У 1912 році учитель І. Поливка – відомий педагог і автор підручників – вів сільський хор у Свиднику.

У 1921-23 рр. в Ольшинкові жив чех легіонер Ступка. Його дружина, руська кваліфікована учителька, вчила дітей у школі, а він, музикант з консерваторією, організував шкільний хор, з яким виступав по селах Меджилабірської долини. За відгуками людей, які розуміють музику і які чули цей хор, він співав відмінно. Хор виконував українські,

російські, словацькі і чеські дитячі і народні пісні. Хор розпався, коли Ступка від'їхав в Чехію. Та пам'ять про нього довго жила серед народу.

В 1921-26 рр. в Ольці вчителював М. Кулібанін, музикант великого задатку з професійною підготовкою. Зорганізований ним шкільний та сільський хори характеризувались високою культурою співу. М. Кулібанін записував народні пісні, обробляв їх для хору. З голосу кращих дядків околиці він теж записав увесь церковний спів. З-за сімейних обставин він замінив учительську службу і не вніс у музичну культуру нашого населення того, на що він був здібний.

В 1929 р. Олександр Любимов учителював в Ольці і зазначає, що вечорами міг чути багатоголосний спів сільської молоді. Пам'ять про М. Кулібаніна та його музичну діяльність довго жила у селі.

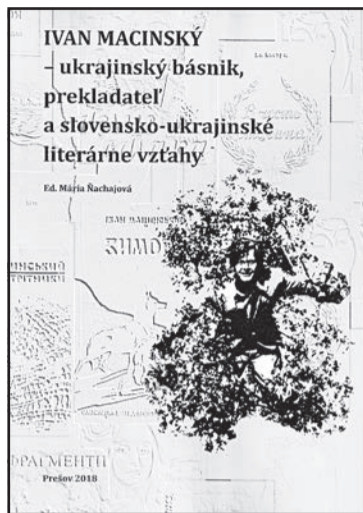
Особливе місце з-поміж усіх наших музичних діячів, без сумніву, належить великому музичному таланту, самодіяльному композиторові, тонкому митцю, талановитому диригентові і першому нашому збирачу пісень – Олексію Йосифовичу Сухому. В 1923 р. він закінчив учительську семінарію в Пряшеві і почав учителювати у с. Збудська Біла, де прожив до кінця свого життя (1950 р.) і де хотів бути також похованим. (Його могила в Гуменному нами незаслужено забувається).

Вже в перший рік вчителювання Олексій Сухий організував шкільний, а потім сільський хори, для яких сам робив обробки дитячих, народних і церковних пісень. У Збудській Білій в Олексія Сухого були також драматичні гуртки шкільної і сільської молоді. Будучи режисером цих гуртків, Сухий виявив неабиякі здібності. Олексій Йосифович був людиною різносторонньо обдарованою. Він прекрасно малював, писав вірші і поеми,

(Продовження на 4 стор.)

▲ Оркестр народних інструментів с. Капинів, 1938 р. Диригент – Олександр Любимов (12.9.1898 – 8.12.1976).

На вулицях Ужгорода цвіли сакури, у місті завершувався театральний фестиваль «Під цвітом сакури», а в Обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Ф. Потушняка йшла мова про життя і творчість Івана Мацинського (1922-1987).

Приводом до цього була презентація збірника «Ivan Macinský – ukrajinský básnik, prekladateľ a slovensko-ukrajinské literárne vzťahy». Збір-

(Закінчення з 3 стор.)

ник видавала Державна наукова бібліотека в Пряшеві після наукової конференції, яку організувала у співпраці із Спілкою українських письменників Словаччини у 2017 році з нагоди 95-річчя від дня народження та 30-річчя смер-

Про Івана Мацинського в Ужгороді

ти письменника. В конференції взяли участь і закарпатські літературознавці, виступи яких увійшли у збірник.

▲ Погляд на частину учасників презентації.

Збірник присутнім презентувала редактор цього видання, поетеса, колишня працівниця Державної бібліотеки в Пряшеві Маруся Няхай, водночас вона знайомила їх з життям і творчістю І. Мацинського. В сучасному письменник Мілан Бобак детально розглядає життєвий шлях І. Мацинського та розкрив перед публікою маловідомі факти з життя поета. У цьому зв'язку голова Спілки українських письменників Словаччини Іван Яцканин висловив подяку Закарпатській обласній державній адміністрації за те, що було

прийнято рішення про видання у 2019 році книги «Вибране» Івана Мацинського. За значний внесок у розвиток літературного добросусідства Іван Яцканин вручив Василеві Густі почесний квиток члена Спілки українських письменників Словаччини. (яф)

▲ Ведучі презентації збірника – Маруся Няхай та Василь Густі.

ленка керував сільським хором, який співав українські, російські та словацькі народні пісні. Хор виступав у Чабинах та в навколишніх селах.

На початку 30-х рр. Л. Коленка керував шкільним хором середньої школи у Меджилабірцях, а пізніше зорганізував ще сільський мішаний хор. В програмі хору, крім церковного співу, були також українські, російські та словацькі народні пісні. Хор успішно виступав з нагоди різних свят, а також по радіо.

Необхідно окремо нагадати про хор середньої школи у Меджилабірцях під керівництвом М. Подгаєцького. Це був, без сумніву, у всіх відношеннях наш найкращий шкільний хор. У хорі були хороші голоси та відмінні солісти. За кількістю членів це був великий хор – 90 – 100 голосів. Хор працював систематично. Співав хор чисто, зладжено, давав, за потребою, компактне звучання. Виступи хору, а їх було немало, користались великим успіхом.

Разом з Меджилабірським учительським хором цей хор їздив на гастролі по всій республіці і всюди виступав дуже успішно. Хор виконував переважно українські пісні та місцевий пісенний фольклор в обробці М. В'ятошинського. Проте були в репертуарі хору також пісні російські, словацькі та чеські.

В с. Остурня шкільний хор «Сопілка» з 1930 по 1932 рік вів учитель Мельник, а з 1932 по 1934 рік – учитель І. Вавринчик. В репертуарі хору були українські і місцеві народні пісні. Хор виступав в Остурні, Юрковій Волі і за кордоном – у Польщі. В 1935 р. учитель І. Вавринчик зорганізував в с. Страняни мішаний сільський хор, а пізніше і чоловічий хор у складі 60 голосів. В репертуарі хору були церковні та світські пісні. Хор виступав з нагоди свят у селі, а також у сусідньому Великому Липнику. Хор працював до 1943 р. Про працю хору писали газети.

В 1936-1942 рр. в селі Легнава учитель Варфоломій Баволяр (пізніше директор Пряшівського УНТ) керував мішаним сільським хором. В програмі хору були українські та російські пісні. Хор виступав у своєму селі і сусідніх селах, а також два рази по радіо.

«Народ співає», Пряшів, 1965.

Без народної творчості і традицій не було б сучасності (1)

учителі з усієї околиці, приходили пішки або наймали хуру на власні витрати).

О. Сухий був організатором, керівником, композитором і беззмінним диригентом цього хору. Він же виконував і всю чорнову роботу: розписував партії, скликавав репетиції, розучував по глосах і з хором, укладав програми виступів тощо. Репертуар хору був багатий і різноманітний. Перш за все це були українські пісні («Праля», «Ой, летіла горлиця», «Козака несуть», «Щедрик», «Стеліся, барвінку», «На вулиці скрипка грає», «Попід балку летить галка» та багато інших), російські пісні («На старом кургане», «Узник», «Вдоль по улице метелица метет» та багато інших), словацькі («Za hučali hory», «Bolezák», «Ja som bača veľmi starý», «Haničko mlynárová»), чеські («Čechy krásné», «Moravo, Moravo», «Moravská kalina», «Jsem Moravan» та ін.), болгарські, сербські, хорватські, польські, зразки класики (Римський-Корсаков, Мусоргський, Б. Сметана, М. Лисенко, Архангельський тощо). Крім того, в репертуарі хору були церковні твори великих композиторів (Чайковського, Римського-Корсакова, Бортнянського, Смоленського, Архангельського, та ін.). Місцевий фольклор виконувався в обробці самого диригента («Ой, любив та кохав», «Ішло дівча лучками», «Ходила я по садочку», «Широкее болотище», «Летів орел», «Ішли кози понад лози» та ін.).

Велика заслуга Олексія Сухого і як першого нашого збирача пісенного фольклору. Він був безкорисливим служителем народного мистецтва, якому він, відмовившись від сім'ї і особистого щастя, пожертвував все своє життя.

Приблизно в 1924-1935 рр. у Вишній Полянці вчителював Ф. Рожек. Він зорганізував сільських хор, відомий широкій околиці.

В 1930-1937 рр. в Нижній Писаній працював шкільний хор під керівництвом учителя Ст. Яворського. В репертуарі хору були українські та словацькі народні пісні. Хор виступав переважно у своєму селі. У 1932 р. на змаганнях шкільних хорів Лабірщини у Стропкові цей хор зайняв перше місце і був відомий усій Маковиці.

Ст. Яворський у 1926-1938 рр. керував також учительським хором у Свиднику. У складі хору було 30-35 членів. В програмі хору були українські, російські та словацькі народні пісні. Хор виступав у Свиднику, Стропкові, Цавнику, Бардієві, Бардіївських Купелях і Зборові. Про виступи хору писали газети.

В 1929-1938 рр. в с. Калинів Олександр А. Любимов організував хори, у програмі яких були українські, російські, словацькі та чеські народні та дитячі пісні. Хори виступали в Калинові і в Меджилабірцях. У 1934 р. О. Любимов керував оркестром народних інструментів. Діти, оволодівши нотну грамоту, грали українські, російські, словацькі та чеські народні пісні, а також зразки класики («Соловей» – Аляб'єва, «Жайворонок» – Глінки, «Полька» – Сметани, фрагменти з опери «Коза-дерева» – Лисенка, «Марш» – Шумана, «Ноктюрн» Бетховена, «Сумна пісенька» – Калінікова, «Колискова» – К'юї, Хор поселення з опери «Князь Ігор» – Бородіна, – Шопена, фрагменти з опери «Свадьба Фігаро» – Пісня Марфі з опери «Царська наречена» – Римського-Корсакова, Хороводна з опери «Борис Годунов» та Гопак з опери «Сорочинський ярмарок» – Мусоргського, «Анданте кантабіле» – Чайковського. Була зроблена спроба

обробити для оркестру місцеві пісні («Оженися – не журися», «Сія земля – наша мати», «Ой не світи, місяченьку», «Пішов би я до вас», «Ой, мамо, не можна нелюба любити» та ін.). Для оркестру були спеціально написані Е. Меркур'євим – «Марш калинівських музикантів», «Концертна полька» та «Літній вечір у Калинові» (поетичний ескіз) та О. Любимовим – «Під Бескидами» – вальс. Разом з оркестром виступали солісти відмінних голосів: Е. Андрейкович – сопран, інженер М. Билинський – баритон.

За чотири роки оркестр дав 25 самостійних концертів і шість разів виступав по радіо. Концерти відбулись у Калинові, Чертіжному, Меджилабірцях, Юрковій Волі Михайлівцях, Пряшеві, Кошицях, Ужгороді, Мукачеві.

Крім того, у 1938 р. в Калинові, а пізніше і в Чертіжному була поставлена дитяча опера «Царевич-жаба». Ролі співали діти, а музичний супровід виконував оркестр народних інструментів. Опера була написана спеціально для цього колективу.

У 1938-1944 рр. О. Любимов керував мішаним хором сільської молоді та молодіжним оркестром народних інструментів у с. Чертіжне (42 – 46 членів). Обидва колективи виступали на торжествах у селі, а також давали самостійні концерти. В той же час працював у Чертіжному вокально-музичний учительський гурток, який, крім виступів у селі, виступав і по радіо. Керували гуртком О. Подгаєцький та О. Любимов.

У 1934-35 рр. в Меджилабірцях О. Любимов вів учительський колектив народних інструментів, який з солістами Г. Млинарич, М. Рокицькою, С. Ковальчиком давав самостійні концерти.

У 1938-44 рр. в Чертіжному учительювала А. Остапчук, яка вела гурток художньої гімнастики, єдиний у нас! Він виступав під спів народних пісень і високохудожнім виконанням вправ робив сильне враження. Гурток виступав на кожному святі у селі.

Приблизно у 1926-29 рр. у Вишній Чабинах учитель Л. Ко-

▲ Колектив Пряшівської учительської семінарії у 1936 р.

ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО ОБРАНО ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ

У другому турі президентських виборів-2019 із суттєвим відривом переміг Володимир Зеленський. Він, за результатами опрацьованих майже всіх електронних протоколів, випередив свого опонента, чинного президента України Петра Порошенка та набрав понад 73 %.

Володимир Олександрович Зеленський народився 25 січня 1978 року в Кривому Розі, тож він стане наймолодшим президентом України у віці 41 рік.

Здобув вищу юридичну освіту у Криворізькому економічному інституті Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. Окрім практики, за фахом не працював. Одружений, має двох дітей.

Від 2010 до 2012 був генеральним продюсером телеканалу «Інтер». У 2012 році

разом зі студією «Квартал-95» уклали договір з телеканалом 1+1, де працює і сьогодні.

За інформацією 24 каналу, він є актором та автором «Вечірнього кварталу», був ведучим «Бійцівського клубу», «Містера Кука», «Пісні року», «Службового романсу», учасником «Форту Буайяр», «Танців з зірками», ведучим Crimea Music Fest, «Хочу у Віагру», є суддею в «Розміши коміка», ведучим програми «Київ Вечірній», суддею шоу «Вишка», ведучим «Ліги сміху».

Зеленський також є сценаристом, продюсером та актором низки фільмів та кіномюзиклів. Найвідоміші з них – «Свати», «Слуга народу» (1 та 2), «Кохання у великому місті» (1 та 2), «Службовий роман. Наш час», «8 перших побачень», «8 кращих побачень», «Я, ти, він, вона».

У серіалі «Слуга народу» Зеленський зіграв головну роль вчителя Голобородька.

На сьогодні у Зеленського через посередників є три російські компанії, які займаються виробництвом фільмів і телевізійних програм у Росії: «Вайсберг Пікчерс», «Платинумфільм» і «Грін Фільмс».

У Володимира Зеленського немає політичного досвіду. У 2017 році юристи «Студії Квартал 95» зареєстрували політичну партію «Слуга народу». У новорічну ніч 2019 року на телеканалі 1+1 він заявив, що піде в президенти України.

Перлина, скрита в горах Наші найменші села (15)

ПАРИЗИВЦІ – PARIHUZOVCE (окр. Снина)

Perihuzoc (1567), Perihuzovce (1773), Perihuzycz (1808), Parihuzovce (1920).

▲ Село вітає відвідувачів двомовною таблицею.

Стат.: 1869 – 247, 1881 – 244, 1890 – 237, 1900 – 192, 1910 – 219, 1921 – 34 буд., 216 жит., з т. 212 рос., 1930 – 245, з т. 241 рос., 245 гр.-кат., 1940 – 233, 1948 – 212, 1950 р. – 190, 84 слов., 105 рос., 189 гр.-кат., 1961 – 188, 1970 – 152, 1980 – 91, з т. 27 слов., 64 укр., 1991 – 44 жит., з т. 13 слов., 17 рос., 14 укр., 24 правосл., 8 гр.-кат., 6 р.-кат., 6 невст., 2001 р. – 28 жит., з т. 13 слов., 11 рос., 3 укр., 5 р.-кат., 4 гр.-кат., 17 прав., 2011 р. – 33 жит., з т. 23 слов., 7 рос., 1 укр., 2 невст., 2 р.-кат., 10 гр.-кат., 15 правосл., 1 евангел., 1 без віросп., 4 невст.

Площа хотара 952 га.

Вперше згадується у сімейному спорі Другетів 1548 та 1567 рр. Належало Гуменському панству, від XVII ст. – панам Сірмаї, у XIX ст. – Меднянським. У 1715 село мало 7 заселених і 5 незаселених дворів, в 1787 р. тут було 38 буд., 233 жит. Займалися хліборобством, лісорубством, годівлею худоби. В урядовому лексиконі Угорщини 1773 р. парафія зареєстрована з руською мовою проповідей. У 1828 р. село мало 45 будинків, 344 жителів, в 1869 р. – 247 жителів. У 1873 село потерпіло від епідемії холери. У 1880-1900 рр. багато селян емігрувало за океан.

Весною 1915 р. село 6 тижнів перебувало у фронтній зоні, на місцевому цвинтарі воюючі армії хоронили вбитих воїнів. Восени 1944 р. село на 9 тижнів попало у фронтну зону. Було знищено 17 буд. У боротьбі проти фашизму загинули М. Мика, І. Гасин, М. Галайда. Село було визволене 31. 10. 1944 р. У повоєнні роки побудовано дорогу, школу, будинок культури. У 1958 р. засновано ЄСГА. До 1866 р. в селі не було школи, діти вчилися у сусідніх Чукалівцях. У пол. XVII ст. тут була дерев'яна церква, яка 1770 р. згоріла, парохія була

перенесена до Чукаловець, де 1780 р. була заснована метрика. Зберігся дзвін з 1637 р. Сучасна церква Діви Марії у бароко-

класицистому стилі побудована 1801 р., реконструйована 1903 р., православна церква побудована в 2000 р. В 1947 р. переселились в Україну 4 особи (одна родина). Довгими роками вчителював у селі Микола Деркач.

В сучасному Паризівці вилюднюється, як і ряд інших сіл, в яких проживає українська національна меншина. Стан жителів за останні роки: 1970 р. – 152, 1980 р. – 91, 1991 р. – 44, 2001 р. – 28, 2011 р. – 33, 2013 р. – 32, 2017 р. – 28. Впродовж довгих років в селі не народилась ні одна дитина. Виняток становить 2009 р., коли народилася одна дитина.

Тут народилися журналіст Юрій Дацко, економіст Андрій Яцош, священник Іван Яцош, співак Василь Дацко.

Підготував Мирослав ІЛЮК.

▲ Вид на околицю села.

▲ Паризівці зимою ідеальні для лижного спорту.

Преподобний ігумен Ігнатій, відданий священник і монах, свічка, що запалювала серця православних вірників, великий місіонер, ласкава людина. Так можемо характеризувати святу людину отця Ігнатія (Іоанна Чокину), 120-річчя з дня народження якого пригадуємо цими днями.

Народився отець Ігнатій 8-го квітня 1899 року в бідній селянській родині в Улич-Кривому, в якому й закінчив 8 класів народної школи. На початку 20-их років XX століття, коли багато сіл Пряшівщини та Закарпаття вертається до своєї прадідівської святої Православної Церкви, й жителі села Улич-Кривого, в тому числі й сім'я Чокіни, приймає святе Православ'я. Таким чином, формується і по-

не. Йшла жорстока війна, вірники по-втікали в навколишні ліси. Тоді о. Ігнатій їх не залишив, але побрався за ними в

ліс, де разом молилися і просили Господа за скінчення війни. Його великим бажанням було життя на святій горі Афон, але тогочасні власті не дозволили йому переїхати в Грецію. Далі продовжує в збиранні грошей на православний храм в Меджилабірцях, який після

Ігумен Іоанн Чокіна Життя і діяльність (3 нагоди 120-річчя з дня народження)

дальше життя молодого Іоанна. В тому часі в селі служив православний священник отець Чернявин, з яким молодий Іоанн відійшов до Буштина на Мараморощині, де вивчав богослов'я. Під час навчання прийняв чернецтво з іменем Ігнатій на честь святого Ігнатія Богоносця. 6 травня 1926 р. з рук архієпископа празького Саватія прийняв сан ієродиякона і почав виконувати обов'язки диякона в рідному селі.

Наприкінці 1926 року архімандрит Віталій взяв молодого монаха Ігнатія у православний монастир в селі Ладомірова на Свидниччині, в якому разом з своїми братами монахами жив дуже строгим аскетичним життям. Ігнатій працював в монастирській друкарні та при побудові дерев'яної церквочки. Після короткого перебування в монастирі молодий ієродиякон відійшов на студії в Прагу, де після річного курсу прийняв з рук архієпископа Саватія сан священства. Таким чином, Ігнатій став ієромонахом і почав віддано виконувати духовну службу.

Першою його парафією була православна парафія в селі Грабське. Потім душпастирську службу виконував на Земпліні, де багато вірників навернув до святого Православ'я. Від 1931 року служить на парафії в Ладомірові на Снинщині, з якої і надалі часто мандрує по Земпліні, виконуючи свою духовну службу. Наприклад, в селі Тибава служив в житловому будинку, поставив там і православний хрест. В минулому році нащадки сім'ї поставили на цьому місці новий хрест, котрий посвятив архієписком Юрай. Преподобний о. Ігнатій служив й на Закарпатті в околиці Хуста, Малого Березного, де поставив хрест перед монастирем, в селах Хелятино, Челявце, Медвеже та в багатьох інших селах. З 1940 року почав служити в Меджилабірцях. Тут разом з о. Андрієм Коломацьким організує збірку на побудову нового православного храму. В 1943 року почав служити на православній парафії в с. Чертіж-

закінчення війни вдалося побудувати як пам'ятник полеглим воїнам. В 50-х роках XX ст. о. Ігнатій служив в Улич-Кривому, Шеметківцях, на Буківській Гірці, Пстрині, Чукалівцях, а згодом повернувся до рідного села, в якому служив до кінця свого життя. Тут виконував богослужби по всій Улицькій долині, купив за свої гроші клатик землі, де побудував каплицю, при якій є і похоронений.

На богослужби ходив пішком або на велосипеді. Дехто з нього насміхався, були випадки, що водії не хотіли його впустити в автобус, думаючи, що він «шалений». Це був час, коли о. Ігнатій переходив стадію «Христа ради юродивого» духовної досконалості.

За свої молитви о. Ігнатій не ганьбився. Деколи в час Великого посту був таким слабким, що його мусили рятувати лікарі.

Отець Ігнатій був добросердечною людиною, часто допомагав людям при збиранні урожаю. Виховав з свого роду шість православних священників, жив з великою покірною. Наприкінці свого життя був часто хворий, і коли настав час його відходу з цього світу, сам почав копати для себе могилу. В неділю, 24 жовтня 1976 року, на 77 році життя, о. Ігнатій останній раз помолвився і відійшов у вічність, віддав свою душу Богу.

Його могила знаходиться при каплиці на березі Горб в с. Улич-Криве, де прожив останні роки свого земного життя. Кожний рік на свята Преображення Ісуса Христа (19 серпня) приходять на його могилу багато священників і вірників, щоб разом помолитися за спасу і одночасно віддати честь великій людині і сповнити заповідь, що місце на Горбі прославиться благодаттю Божою. А для Православної Церкви на Словаччині настав час приєднати преподобного ігумена Ігнатія до лику святих.

Петро БЕГЕНІ.

Про новини діяльності Союзу русинів-українців Словацької Республіки, чим живе українська громада Словаччини можна довідатись, відкривши фейсбук чи веб-сторінки:

<https://www.facebook.com/rusiniukrajincislovenskejrepubliky/>
<http://www.ukrajinci.sk/index.html>
<https://zakarpattya.net.ua/>

Українську пресу Словаччини – журнали «Дукля», «Веселка» та газету «Нове життя» – можна читати за такою адресою:

4hvyliya.com/zmi.

Із засідання Кошицької РР СРУСР

У середу, 3-го квітня ц.р., на своєму четвертому засіданні зійшлась Кошицька регіональна рада Союзу русинів-українців СР. Чергове засідання відкрила і вела член Президії РР СРУСР Людмила Гар'янська, яка привітала і заступника голови ЦР Віктора Бандурчина.

Звітну доповідь про діяльність Кошицької регіональної організації Союзу за минулий 2018-ий і перший квартал цього року пред'явив голова РР СРУСР Йосиф Вокк. В доповіді високо оцінено досягнення організації, зокрема в культурно-просвітній роботі, яка і на цей раз була орієнтована на широку громадськість, членів Союзу й інших учасників. В результаті цього початком минулого і в цьому році було організовано в переважному традиційні активності, як акції розважального характеру – Новорічні бали, різдвяні і новорічні концерти, організовані Регіональною радою, Українським народним хором «Карпати» і дальшими співорганізаторами. У звітному періоді в клубі Союзу відбулись і традиційні Щедрі вечори з «Карпатами» за участю членів колективу і його симпатизантів. У квітні минулого року вже вчетверте організовано «Дні України в Кошицях». В його рамках відбувся і концерт Українського народного хору «Карпати», який за сценарієм Л. Довговича складався з музичних творів, а також і супровідного тексту, якими пригадано річниці і ювілеї визначних діячів і подій нашого життя.

Як уже було зазначено, у минулому періоді значна увага приділялась і організуванню й дальших активностей клубного характеру. У травні в клубі відбувся цікавий вечір «Травень, травень...», який за сценарієм В. Смильницької з ПО № 1 підготовлено програму, спрямовану на визначні травневі дати. В клубі Союзу вже вдруге здійснено акцію Оздоблювання медовників за присутності

майже 30 учасників. І на цей раз тут організовано розважальний вечір з нагоди Міжнародного жіночого дня. В цій активності брали участь функціонерки Регіональної ради та первинних організацій Союзу. У програмі вечора виступила Чоловіча співацька група «Поляна». Треба додати, що Регіональна рада Союзу бере активну участь і в інших активностях, які організовано в рамках міста, як Спортивні дні національних меншин, Вечори культури національних меншин, Різдвяні традиції національних меншин. У жовтні м.р. Регіональна рада здійснила вже 33-ий регіональний конкурсний огляд народних пісень «Маковицька струна», в якому взяло участь 14 співаків, які виступили в 11 номерах. В минулорічній центральній огляд попало четверо солістів і одне тріо. В рамках конкурсу відбувся і святковий концерт за участю декотрих дотеперішніх лауреатів центрального огляду, а також Чоловічої співацької групи «Поляна».

В цьому періоді слід оцінити і активну працю Миської організації Союзу в Михалівцях (ПО СРУСР № 5 в Кошицях), головою якої є Святослав Нірода, яка активно бере участь у підготовці Підгородського фольклорного свята.

Організація в листопаді м.р. здійснила і святковий вечір з нагоди 80-річчя від дня народження члена цієї організації Йосифа Збігеля.

В ході засідання розглянуто і декотрі питання внутрішньосоюзного характеру, як питання, пов'язані із функціонуванням будинку ЦР СРУСР в Кошицях і його технічного устаткування, забезпечення необхідних коштів на реконструкцію частин будинку, які зараз знаходяться в аварійному стані. На засіданні схвалено і план головних активностей організації на 2019 рік.

(ЮМ)

На світанку історії Постаті Київської Русі (55)

Святий Кукша

Святий Кукша (м. і р. н. невід. – 1113) – просвітителі в'ятичів, чернець Києво-Печерського монастиря.

Чернець (ієромонах) Києво-Печерського монастиря. Проповідував християнство серед племені в'ятичів, по річці Оці. У 1113 р. (за ін. даними –

у другій половині XII ст.) загинув від рук місцевих язичників, підбурюваних жерцями. Похований у Києво-Печерському монастирі.

За Патериком Києво-Печерським, під час загибелі Кукші в Києві сталося чудо: печерський чернець Пимен Посник, який мав дар віщування, передба-

чив день смерті Кукші, а потім і сам помер того ж дня.

«Українці в світі».

Звичаї нашого села

ЯЙЦЕ У ЗВИЧАЯХ, ОБРЯДОВИХ ДІЯХ ТА ПОВІР'ЯХ ПРЯШІВЩИНИ (3)

Деінде, кладучи яйце під першу скибу, орач примовляв: *Будь таке чисте зерно, як туте яйце*. Цією магічною дією мали запобігти росту бур'яну, засміченню хліба від куколю, осету тощо. Вареним яйцем гладив волів, коней або корів, аби були гладкі, як яйце.

Подібні магічні дії були пов'язані з першим вигоном худоби на пасовисько в день святого Юрія. Виганяючи худобу зі стайні, під стаєнний поріг газдиня давала різні компоненти, крім іншого, і яйце, щоб крізь нього перейшла вся худоба, а яйце брав із собою на пасовисько. Пастух з вузликом яєць трикратно оббігав череду на паші, щоб впродовж цілого року трималася вкупі. Яйцем пастух гладив кожну корову, щоб була гарна, повна, округла, як яйце (с. Фричка). В інших місцевостях в полотняну торбу пастух клав стільки яєць, скільки було худоби. На пасовиську він тричі оббігав череду корів з торбою в руках, мовлячи: *Тримайтеся цілий рік вкупі, як яйця в торбі*; в деяких селах – *жебы ху-*

▲ Писанки Зузани Капраль з Стащина, 2014 р.

доба ходила повна, як яйце (с. Смолник); *жебы худоба была красна, чиста, ціла, як тото яйце* (с. Нижня Полянка); *жебы худоба не храмала* (с. Бехерів), щоб восени повернулася кругло, як яйце.

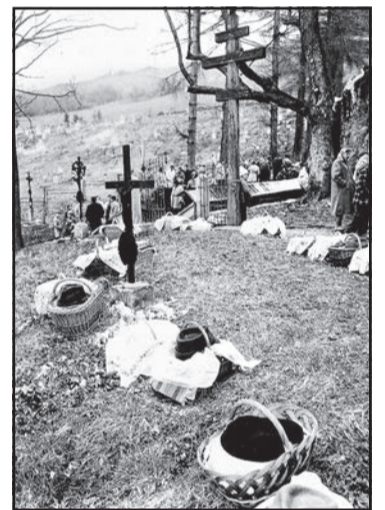
За розповсюдженням повір'ям, мале яечко, яке знесла молода курка, газдиня перекидала понад стріху хати, щоб дальші яйця зносила більшими.

Яйце використовується в багатьох обрядових діях – знайшло своє відображення також в циклі родильної та весільної обрядовості русинів-українців Пряшівщини. Відповідними магічними діями та словесними формулами прагнули вплинути на полегшення родів. З цією метою молода при відході до вінчання всувала за пазуху куряче яйце. Повертаючись із шлюбу, на порозі пропускала його по під одяг на землю, стиха примовляючи: *Жебы-м так легко родила дитину, як тото яйце легко випало* (с. Светлиці). До першої купелі новонародженої дитини, незалежно від її статі, клали, крім іншого, також яйце, щоб була здорова, округла, наче яйце. Перед відходом на вивід, баба-повитуха давала під хатній поріг яйце, щоб мати з немовлям на руках перейшла крізь нього і таким чином запобігла впливу нечистих сил (с. Снаків).

Писанка в минулому була не лише розписаним різними орнаментами яйцем. Вона охо-

роняла від хвороб, оберігала хату від блискавки та грому, пожежі, сприяла родючості сільськогосподарських культур.

Шкаралупи з писанок мали певне відворотне значення. Їх використовували як лікуваль-

▲ Великодні кошики на цвинтарі в Остурні, 1981 р.

ний засіб. На Бардівщині їх давали на жевріючі вуглики і обкурювали ними людину, у якої боліли зуби. Писанки відкладали і протягом семи років їх освячували в часі Великодня в церкві. Тому таку писанку оберігали, і якщо вона витримувала плин часу, її вживали в лікувальній магії людей та тварин.

Йосиф ВАРХОЛ.

Всі фотографії – з архіву СНМ – Музею української культури в Свиднику.

* * *

Запросивши гостей, чоловік ховає частину книжок.

- Навіщо? - дивується жінка. Невже ти боїшся, що вони щось вкрадуть?

- Ні, що за дурощі! Ні, звісно. Але вони можуть їх впізнати!

* * *

В день народження чоловіка жінка кричить йому з іншої кімнати:

- Милий, ти і не підозрюєш, який чудовий подарунок я тобі приготувала!

- Так покажи швиденько!
- Зараз, я вже одягаю!

Програма радіо

1.5.2019 – середа
18.15 – 18.40 – Святкові радіоновини (Р)
19.00 – 20.00 – Бесіда русинська
2.5.2019 – четвер
18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)
3.5.2019 – п'ятниця
18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)
4.5.2019 – субота
14.00 – 15.00 – Музичні вітання
19.00 – 20.00 – Клуб особистостей русинський
20.00 – 20.30 – Громадянський клуб
20.30 – 21.00 – Гіт-парад русинський
21.00 – 22.00 – Національний калейдоскоп
22.00 – 23.00 – На словечко

5.5.2019 – неділя
21.00 – 22.00 – Клуб особистостей український
22.00 – 22.30 – Там, у нас, репріза
6.5.2019 – понеділок
18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)
7.5.2019 – вівторок
18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)
8.5.2019 – середа
18.15 – 18.40 – Святкові радіоновини (Р)
19.00 – 20.00 – Дзвони над країною, русинське
9.5.2019 – четвер
18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)
10.5.2019 – п'ятниця
18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)
11.5.2019 – субота
14.00 – 15.00 – Музичні вітання
20.00 – 20.30 – Мости
20.30 – 21.00 – Гіт-парад український

21.00 – 22.00 – Клуб особистостей, репріза
12.5.2019 – неділя
21.00 – 22.00 – Бесіда русинська, репріза
22.00 – 22.30 – Громадянський клуб, репріза
22.30 – 23.00 – Гіт-парад русинський, репріза
23.00 – 24.00 – Клуб особистостей русинський, репріза
13.5.2019 – понеділок
18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)
14.5.2019 – вівторок
18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)
15.5.2019 – середа
18.15 – 18.40 – Радіоновини (Р)
19.00 – 20.00 – Бесіда русинська
16.5.2019 – четвер
18.15 – 18.40 – Радіоновини (У)
Зміна програми можлива.

Гумор

Їде п'яниця в автобусі. Стоїть і говорить:

- Товариші, а погодка-то, а? Всі мовчать. Він знову:
- А весна-то, весна...
Знову тиша. Він знову:
- А сонечко як світить!
Знову ніхто не відповідає.

Тоді п'яниця:
- Ну, якщо нікого немає, тоді я помочуся.

* * *

- Донечко, принеси мені п'ять тарілок з кухні.
- Навіщо, матусю?
- Мені потрібно дещо поговорити з твоїм батьком.

NOVE ŽYTĚA

KULT MINOR

s.r.o., Prešov, Tlačí Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Ročník 69. Šéfredaktor Miroslav Iljuk. Adresa redakcie: Janka Borodáča 5, 081 08 Prešov. Tel. 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Náklad: 500 ks. Ročné predplatné 10,40 € Štvrťročné predplatné 2,60 € Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail: predplatne@slposta.sk. Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a.s. Stredisko predplatného tlačie. Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahrancina.tlac@slposta.sk. Objednávky na predplatné do zahraničia prijíma: SLOVART G.T.G., spol. s r.o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava, e-mail: info@slovart-gtg.sk. Počítačová sada NITECH s.r.o., Prešov, Tlačí Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

NOVE ŽYTĚA

Видає Союз русинів-українців СР. Рік видання 69. Головний редактор Мiroslav Iljuk. Адреса редакції та адміністрації: 081 08 Пряшів, Янка Бородача, 5. Телефон 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Рукописи і фотографії повертаються на просьбу автора. Редакція залишає за собою право скорочувати статті. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди і не обов'язково збігаються з поглядами редакції.